



Capitolul 4. Identificarea exploatării prin muncă în rândul refugiaților ucraineni

Coordonator capitol: Dignita



Co-funded by
the European Union



Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

4. Identificarea exploatării prin muncă în rândul refugiaților ucraineni

4.1 Introducere

Războiul din Ucraina a declanșat una dintre cele mai mari crize de refugiați din istoria recentă a Europei. Milioane de oameni și-au părăsit locuințele în căutarea siguranței, generând o situație umanitară complexă și în continuă evoluție. Acest exod masiv creează un risc semnificativ de trafic de persoane, în special de exploatare prin muncă, vizând populațiile vulnerabile. Traficanții exploatează disperarea și circumstanțele precare ale refugiaților, profitând de resursele lor limitate, de barierele lingvistice și de necunoașterea legislației sau a structurilor sociale din țara gazdă. Această exploatare se manifestă sub diverse forme, de la reținerea ilegală a salariilor și condiții de muncă nesigure, până la muncă forțată și trafic de persoane. Acest modul de formare este elaborat pe baza unei cercetări empirice realizate în cadrul proiectului Eradicating II, privind vulnerabilitățile la traficul de persoane în scopul exploatării prin muncă în rândul refugiaților ucraineni. Raportul a identificat factori de risc specifici, grupuri vulnerabile și practici de exploatare în șase țări europene: Bulgaria, România, Polonia, Germania, Slovenia și Grecia. Prezentul capitol contribuie la aprofundarea cunoștințelor și abilităților necesare pentru a identifica, raporta și preveni eficient traficul de persoane. Înțelegerea vulnerabilităților specifice, a formelor predominante de exploatare și a strategiilor de intervenție este esențială pentru protejarea victimelor. Textul utilizează scenarii reale și abordează aspecte etice pentru a facilita gestionarea acestor cazuri complexe cu profesionalism și sensibilitate.



Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

4.2 Obiective de învățare

După finalizarea acestui capitol, participanții vor fi capabili:

- Să definească traficul de persoane în scopul exploatarei prin muncă în contextul refugiaților ucraineni.
- Să identifice factorii cheie de vulnerabilitate ai acestui grup țintă.
- Să recunoască indicatorii exploatarei prin muncă în diverse sectoare economice.
- Să descrie metodele adecvate pentru identificarea și sprijinirea victimelor.
- Să prezinte procedurile de raportare a cazurilor suspecte și accesarea resurselor disponibile.
- Să implementeze strategii eficiente pentru protecția și asistența victimelor.

4.3 Definiții

Trafic de persoane:

Recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea sau primirea de persoane, prin amenințarea sau utilizarea forței sau a altor forme de constrângere, prin răpire, fraudă, înșelăciune, abuz de putere sau de poziție de vulnerabilitate, ori prin darea sau primirea de plăți sau beneficii pentru a obține consimțământul unei persoane care are control asupra altei persoane, în scopul exploatarei.

Exploatare:





Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

Include, cel puțin, exploatarea prostituției altora sau alte forme de exploatare sexuală, muncă sau servicii forțate, sclavie sau practici similare sclaviei, servitute sau exploatarea pentru comiterea de infracțiuni.

Muncă forțată:

Orice muncă sau serviciu pretins de la o persoană sub amenințarea unei pedepse și pentru care persoana nu s-a oferit de bunăvoie.

Exploatarea prin muncă:

Profitarea nedreaptă de vulnerabilitatea sau starea de nevoie a unei persoane, implicând adesea constrângere și o combinație de încălcări ale dreptului muncii și ale dreptului penal.¹

4.4 Aspecte teoretice

Această secțiune oferă o imagine de ansamblu asupra traficului de persoane pentru exploatarea prin muncă în rândul refugiaților ucraineni, concentrându-se pe factorii de vulnerabilitate, formele predominante de exploatare și indicatorii cheie.

¹Prevenirea și combaterea traficului de ființe umane în scopul exploatarei prin muncă - Recomandarea CM/Rec(2022)21 (2023)





Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

4.4.1 Înțelegerea vulnerabilității

Vulnerabilitatea cuprinde diferiți factori: personali, situaționali și contextuali, care interacționează și pot crește riscul de trafic pentru anumite persoane, grupuri și/sau comunități.² Prin urmare, conceptul de vulnerabilitate poate însemna că unele persoane sunt mai susceptibile la vătămări în comparație cu altele, ca urmare a expunerii la o anumită formă de risc.

Dauna poate fi fizică, psihologică sau de mediu, iar riscurile variază în funcție de tipul de daună suferită. Vulnerabilitatea nu este determinată exclusiv de caracteristici individuale (cum ar fi vârsta, sexul sau etnia), ci rezultă din interacțiunea complexă dintre trăsăturile personale (factori personali), circumstanțele temporare (factori situaționali) și factorii sociali mai largi (factori contextuali).

- **Factori personali:** O caracteristică personală devine o vulnerabilitate doar atunci când este combinată cu alți factori care cresc riscul de vătămare.
- **Factori situaționali:** Vulnerabilitățile sunt provocări temporare, spre deosebire de trăsăturile personale mai permanente, care afectează negativ situația unei persoane într-o anumită perioadă și într-un context specific.
- **Factori contextuali:** Vulnerabilitățile rezultă din factori externi precum politici discriminatorii (de exemplu: refuzul permiselor de muncă) sau norme sociale care alimentează prejudecățile împotriva anumitor grupuri. Toți acești factori

²(ICAT, 2022:2–3)



Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern
Fachbereich
Polizei



CSD
CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY



Asociația pentru
Cooperare și
dezvoltare
Durabilă





Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

interacționează pentru a face anumite persoane, grupuri sau comunități mai susceptibile la vătămări, inclusiv trafic de persoane.³

Următorii factori personali, situaționali și contextuali cresc riscul traficului de refugiați (inclusiv cei ucraineni):

- **Factori personali:** Aceste caracteristici personale indică grupurile cele mai vulnerabile la traficul de persoane în scopul exploatării prin muncă în rândul refugiaților ucraineni. Înțelegerea acestor factori personali ne ajută să acordăm o atenție deosebită atunci când intrăm în contact cu un reprezentant al acestor grupuri și să fim atenți la factori contextuali și situaționali suplimentari.
 - **Mame singure cu familii numeroase:** Aceste femei se confruntă adesea cu presiuni financiare semnificative și rețele de sprijin limitate, ceea ce le face deosebit de vulnerabile la aranjamente de muncă exploatare.
 - **Femeile rome:** Femeile rome refugiate se confruntă adesea cu discriminare sistemică și marginalizare în țările gazdă, ceea ce le limitează accesul la servicii și resurse și le sporește vulnerabilitatea la exploatare. Unele femei rome nu au acte de identitate și dovezi suficiente ale cetățeniei ucrainene, ceea ce le limitează și mai mult accesul la serviciile de sprijin și le împinge spre marginalizare și strategii disperate de subzistență.

³OIM, OIM GRUPUL OPERATIV REGIONAL ÎMPOTRIVA TRAFICULUI DE PERSOANE ÎN CRIZA DIN UCRAINA - MARTIE 2023



Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern
Fachbereich
Polizei





Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

- **Persoane în vârstă:** Mobilitatea limitată, accesul la resurse și dependența de alte persoane pentru nevoile de bază îi fac pe refugiații vârstnici deosebit de vulnerabili la abuz și exploatare.
- **Persoane cu dizabilități:** Persoanele cu dizabilități se confruntă cu provocări similare în accesarea serviciilor și resurselor. Lipsa unei asigurări medicale suficiente în țările gazdă, lipsa facilităților și a formelor de sprijin adecvate le fac deosebit de vulnerabile la izolare și exploatare.
- **Minori neînsoțiți:** Acești copii sunt deosebit de vulnerabili la toate formele de exploatare, inclusiv traficul de persoane pentru exploatarea muncă și exploatarea sexuală.
- **Factori situaționali:** Circumstanțele temporare pot exacerba vulnerabilitățile existente sau pot crea altele noi.
 - **Presiune financiară:** Dificultățile economice și nevoia de a se întreține pe sine și pe membrii familiei cresc semnificativ riscul de a accepta o muncă exploatatatoare.
 - **Acces limitat la muncă decentă:** Barierele lingvistice, nerecunoașterea calificărilor și discriminarea pe piața muncii restricționează accesul la locuri de muncă decente și sporesc vulnerabilitatea. Au fost documentate practici discriminatorii din partea angajatorilor.
 - **Dificultăți în accesarea informațiilor:** Lipsa de conștientizare a drepturilor legale și a serviciilor de sprijin disponibile din cauza barierelor lingvistice sau a altor constrângeri face dificilă solicitarea de ajutor de către refugiați.
 - **Locuințe nesigure sau sub standarde:** Au fost documentate cazuri de abuz asupra refugiatelor ucrainene din partea cetățenilor care le oferă

cazare. Condițiile de viață nesigure sau dependența de angajator pentru furnizarea de locuințe sunt, de asemenea, factori de risc raportați în legătură cu cazarea. Teama de a pierde locuința, discriminarea pe piața imobiliară din cauza naționalității și condițiile de rezidență temporară agravează și mai mult situația refugiatelor ucrainene, în special a celor care au grijă de copii și vârstnici. Dependența de locuințele oferite de angajator sau condițiile de viață nesigure din centrele colective expune indivizii unui risc mai mare de exploatare și abuz.

- **Dificultăți în accesarea protecției temporare:** Obstacolele birocratice și provocările legate de statutul juridic afectează în mod disproporționat resortisanții țărilor terțe (RTT) care nu sunt ucraineni și romii ucraineni.
- **Factori contextuali:** Factorii societali mai largi și mediile sociopolitice influențează semnificativ vulnerabilitatea refugiaților ucraineni.
 - **Stereotipuri negative:** Stereotipurile bazate pe gen și percepțiile negative despre ucraineni în țările gazdă pot duce la izolare, discriminare și reticență în a raporta abuzurile, în special abuzurile sexuale.
 - **Aplicarea slabă a legislației muncii:** Aplicarea inefficientă a legislației muncii creează un mediu în care exploatarea prosperă.
 - **Monitorizare inadecvată a cazărilor private:** Schemele de găzduire privată, deși adesea bine intenționate, pot prezenta riscuri dacă nu sunt monitorizate corespunzător, ducând la exploatare și abuz.
 - **Violența bazată pe gen:** Violența bazată pe gen alimentată de stereotipuri negative și norme sociale, crește semnificativ vulnerabilitatea la exploatare. Această violență poate avea loc în comunitățile gazdă. Violența domestică



Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

a fost înregistrată și în cazurile de femei ucrainene care călătoresc înapoi acasă pentru a-și vizita familia și rudele, crescând stresul, traumele și subminând rezistența la abuzuri, încălcări ale drepturilor omului și exploatare.

4.4.2 Practici de exploatare

Următoarele practici derivate din cercetarea empirică și raportul analitic privind vulnerabilitatea la traficul de persoane în scopul exploatării prin muncă în rândul refugiaților ucraineni sunt cruciale pentru identificarea exploatării prin muncă. Rețineți că practicile se suprapun adesea într-o singură relație de muncă, indicând diferite particularități ale exploatării prin muncă.

Reținerea salariului și orele de muncă excesive:

- **Plată insuficientă:** Salarii constant sub salariul minim legal sau salariul convenit.
- **Plată întârziată:** Întârzieri semnificative la plăți sau neplata salariilor, uneori folosind promisiuni false.
- **Ore excesive:** Orele de lucru care depășesc semnificativ limitele legale sau orele convenite contractual, fără compensații suplimentare.
- **Ore suplimentare neplătite:** Efectuarea de ore suplimentare fără plată.

Pentru a oferi o voce celor care au ajuns victime ale practicilor de exploatare, vă prezentăm câteva declarații ale furnizorilor de servicii sociale:



Fachbereich
Polizei



Asociația pentru
Cooperare și
dezvoltare
Durabilă





Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

„(...) vedem acum persoane care lucrează multe ore, dar sunt plătite pentru opt ore în restaurante și în principal în servicii din domeniul ospitalității în București, Cluj și Sibiu. Există câțiva ucraineni care au acceptat să lucreze fără contract de muncă, iar negocierea lor a fost pentru program de la opt la patru, dar lucrează douăsprezece ore pentru același salariu, cel puțin o zi”

„Era o piață online... Au fost exploatați într-un spațiu industrial unde au fost încurajați să împacheteze haine. Compania livra haine în toată Europa și ei primeau comanda de la ucraineni, care trebuiau să împacheteze toate aceste haine și locuiau în aceeași zonă industrială. Angajatorul a spus: «Ei bine, nu aveți nevoie de bani pentru că aveți mâncare aici, deci sunteți departe de oraș. Nu aveți nevoie de bani acum. Când se termină contractul, veți primi banii.». Reprezentanții serviciilor sociale, au completat: «Ei bine, nu știm exact dacă a existat o exploatare. (...) Poate că ar fi fost plătiți la sfârșitul angajării. Cu toate acestea, în decurs de câteva luni, deoarece există câteva grupuri de oameni care recrutează în perioade diferite de timp, niciunul dintre ei nu a fost plătit. Chiar dacă au existat promisiuni că vor fi plătiți luna viitoare sau săptămâna viitoare, plata respectivă a fost amânată.»⁴.

- **Angajare prin intermediari:**

- **Agenții de recrutare cu practici suspecte:** Agenții care pot prioritiza profitul în detrimentul bunăstării lucrătorilor pot să nu dezvăluie detalii complete despre condițiile de muncă. Observați cazuri în care cetățeni ucraineni conduc aceste agenții.

⁴Citat din raportul „Vulnerabilitatea la traficul de persoane în scopul exploatarei prin muncă în rândul refugiaților ucraineni” în cadrul proiectului Eradicating II.



Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern
Fachbereich
Polizei



CSD
CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY



Asociația pentru
Cooperare și
dezvoltare
Durabilă





Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

- **Condiții sub standard:** Activitate care implică condiții de muncă nesigure, insalubre sau inacceptabile în alte moduri.

„Mama mea, în vârstă de 53 de ani, a început să lucreze și trebuia să lipească abțibilduri pe sticle și pe cutii, dar în practică ridica cutii de 15 kg. Acum are și conjunctivită cronică, a trebuit să lucreze cu talc și a făcut alergii. Asta fără contract de muncă.”

„Da, lucram și eram plătit cu bani cash în fiecare duminică, neoficial. Eram în producție, făceau băuturi sportive pentru atleți. Lucrau acolo câte doi ucraineni, iar când a plecat colegul meu, a trebuit să lucrez pentru doi oameni. Îi puneau pe ucraineni să facă toată munca grea, fizică. Am găsit acest loc de muncă prin intermediul unor cunoștințe. Nu exista niciun contract, nici de muncă, nici civil, dar angajatorul ne plătea regulat. Cu siguranță exista discriminare.”

- **Practici discriminatorii:**

- **Tratament inegal:** Refugiații ucraineni sunt tratați diferit față de colegi (de exemplu, salarii mai mici pentru aceeași muncă, mai puține oportunități de promovare).
- **Atitudini negative:** Angajatorii și colegii manifestă prejudecăți, discriminare sau comportament ostil față de refugiații ucraineni.

„Și eu am avut o scurtă experiență de lucru aici și am simțit discriminarea, adică bulgarii erau tratați într-un fel, iar ucrainenii erau tratați diferit. Acesta era un magazin, am lucrat ca asistent de vânzări. Și am putut simți această diferență. Nu am auzit pe nimeni să-i pună pe bulgari să lucreze mai repede, iar ei ne puneau pe noi, ucrainenii, să lucrăm mai repede. Asta a fost ofensator pentru mine.”

- **Lipsa contractelor formale sau aranjamente contractuale neclare:**



Fachbereich
Polizei



Asociația pentru
Cooperare și
dezvoltare
Durabilă





Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

- **Acorduri verbale:** Muncă bazată pe acorduri verbale informale, fără detalii clare privind salariile, orele de lucru sau alte prevederi esențiale.
- **Prevederi contractuale cheie care lipsesc:** Contracte cărora le lipsesc detalii despre salariu, ore de lucru, beneficii sau alte drepturi.
- **Munca în sectoare cu risc ridicat:**
 - **Agricultură:** Salariu mic, ore lungi de lucru și condiții precare de muncă în mediul agricol. Acordați atenție modelelor de muncă sezonieră din acest sector.
 - **Ospitalitate și turism:** Salariu adesea sub salariul minim, ore lungi de lucru și condiții precare; acest lucru este deosebit de răspândit în munca sezonieră, în special în locații izolate.
 - **Fabricație:** Adesea nereglementat, cu condiții nesigure, ore lungi de lucru, salarii mici și lipsa contractelor.

„În România, ceea ce vedem este în principal exploatare prin muncă. Ucrainenii sunt rugați să lucreze ore întregi în agricultură, de exemplu, toamna. Au fost implicați în diferite munci agricole cu promisiuni diferite privind salariul. De exemplu, să culeagă struguri sau porumb, li se promitea un salariu pe zi, dar, în cele din urmă, nu primeau niciodată suma respectivă. Deci, promisiuni false.”

- **Exploatare pentru săvârșirea de infracțiuni:**
 - **Căsătorii simulate sau prostituție forțată:** Reclame sau oferte de muncă care par legitime, dar pot duce la căsătorii forțate, prostituție sau alte forme de exploatare sexuală. Fiți atenți la recrutarea pentru a lucra în cluburi de noapte sau alte unități cu risc ridicat.





Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

- **Contrabandă sau trafic de persoane:** A fost documentată recrutarea refugiaților ucraineni prin intermediul anunțurilor false de angajare pentru transport VIP, acestea reprezentând potențiale cazuri de trafic pentru săvârșirea de infracțiuni, precum traficul de persoane.

4.4.3 Recunoașterea indicatorilor traficului de persoane pentru exploatarea prin muncă

Identificarea traficului de persoane pentru exploatarea prin muncă necesită o conștientizare atentă a diverselor semne de avertizare. Iată câțiva indicatori cheie:

- **Recrutare:** Practici de recrutare suspecte, inclusiv promisiuni de locuri de muncă bine plătite care sunt prea bune ca să fie adevărate sau recrutare prin canale informale.
- **Condiții de muncă:** Condiții de muncă precare, ore lungi de lucru, salarii mici, medii nesigure, servitute pentru datorii și restricții de mișcare sau comunicare.
- **Persoane vulnerabile:** Concentrarea asupra persoanelor sau grupurilor despre care se știe că sunt deosebit de vulnerabile, cum ar fi cele enumerate în secțiunea „Factori de vulnerabilitate” de mai sus.
- **Izolare:** Izolarea victimelor de familie și prieteni, controlarea mișcărilor și comunicării acestora.
- **Controlul:** Angajatorii care exercită un control necorespunzător asupra vieții lucrătorilor, inclusiv confiscarea documentelor, controlul finanțelor acestora și restricționarea accesului la informații.



Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern
Fachbereich
Polizei



CSD
CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY





Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

Prin înțelegerea temeinică a acestor factori de vulnerabilitate, a formelor predominante de exploatare și a indicatorilor cheie, veți fi mai bine pregătiți pentru a identifica și combate eficient traficul de persoane pentru exploatarea prin muncă în rândul refugiaților ucraineni. Următoarea secțiune prezintă pașii practici pe care îi puteți face pentru a identifica cazurile suspecte, a proteja victimele și a oferi asistența adecvată.

Activitate propusă pentru capitolul 4

Tabelul 1 Discuții de grup pe baza unui studiu de caz

Numele activității	Discuții în grup pe baza unui studiu de caz
Tipul de activitate	Analiza studiului de caz
Durată	60 de minute
Obiective de învățare	Participantii vor putea analiza scenarii realiste, identifica indicatori ai traficului de persoane pentru exploatarea prin muncă și propune răspunsuri adecvate.



Materiale necesare	Rezultatul 3
Instrucțiuni pentru facilitator	• Împărțiți participanții în grupuri mici (3-4 persoane). • Dați fiecărui grup câte un studiu de caz care descrie situații care ar putea implica trafic de persoane pentru exploatarea prin muncă (vezi secțiunea Materiale suport). • Rugați grupurile să analizeze studiile de caz, identificând a) recrutarea și b) mecanismele de control, c) practicile de exploatare, d) indicatorii traficului de persoane pentru exploatarea prin muncă și c) potențialele vulnerabilități ale victimei (victimelor). • Îndrumați grupurile să elaboreze modele de acțiune pentru identificarea și sprijinirea victimelor și raportarea cazurilor suspecte.
Discuții și concluzii	• Facilitați o discuție în grup, rezumând constatările și împărtășind cele mai bune practici. • Evidențiați provocările și elementele comune în recunoașterea traficului de persoane pentru exploatarea prin muncă. • Discutați importanța colaborării interinstituționale.

Sfaturi pentru facilitator	- Folosiți întrebări deschise pentru a încuraja participarea activă. - Creați un mediu de susținere în care participanții se simt confortabil să își împărtășească ideile. - Subliniați complexitatea traficului de persoane pentru exploatarea prin muncă și importanța considerațiilor etice în intervenții
Materiale informative	De exemplu, studii de caz care tipărite și furnizate participanților
Variații pentru implementarea online	Pentru o implementare online, împărțiți participanții în săli virtuale separate, cu câte un facilitator în fiecare sală. După finalizare, raportați în sesiunea plenară.
Referințe	OIM, UNHCR, OSCE



Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

STUDIU DE CAZ ȘI DISCUȚII DE GRUP

Studiu de caz 1: Lanț hotelier (sectorul turistic)

Într-un oraș turistic popular, un lanț hotelier renumit încearcă să-și extindă forța de muncă din cauza numărului tot mai mare de turiști. Conducerea este conștientă de cererea locală, dar se luptă să găsească suficient personal.

O agenție de recrutare, care pretinde că ajută refugiații ucraineni să găsească un loc de muncă, se conectează cu persoane prin intermediul rețelelor de socializare și al grupurilor de sprijin pentru refugiați. Aceștia promit locuri de muncă bine plătite în sectorul hotelier, cu cazare și masă incluse. Ofertele sunt în limba ucraineană, ceea ce face ca interacțiunea să pară și mai atractivă.

Odată recrutați, muncitorii sunt transportați cu avionul în oraș și se trezesc într-o unitate de cazare dăruită în loc de cazarea promisă. Pașapoartele lor sunt luate „pentru siguranță” de către agenția de recrutare. De asemenea, li se cere să semneze contracte scrise într-o limbă pe care abia o înțeleg, contracte care includ taxe excesive pentru transport, masă și cazare.

Muncitorii sunt constrânși să lucreze multe ore, adesea depășind 12 pe zi, cu puține compensații, cu o singură excepție: sumele care au fost deja stabilite ca „plăți în avans” pentru a acoperi costurile de recrutare. Aceștia nu primesc salariile promise, iar amenințările cu denunțarea autorităților sau cu deportarea sunt folosite pentru a menține controlul.



Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

Studiu de caz 2: Sectorul agricol

Într-o zonă rurală, fermierii locali se confruntă cu o lipsă de forță de muncă din cauza cererilor sezoniere. Apar rețele de exploatare, care se apropie de refugiații ucraineni aflați în căutarea unui loc de muncă.

Un fermier local contactează un autoproclamat ONG care oferă locuri de muncă refugiaților. ONG-ul se promovează ca ajutând la integrarea refugiaților în comunitate. Acesta atrage potențiali lucrători cu promisiuni de salarii mari și un mediu de viață sigur.

La sosire, muncitorii constată că trebuie să stea în condiții mizerabile la fermă, unde li se vor face rețineri din salariu pentru chirie, hrană și transport. Angajatorul controlează strict orele de lucru și mobilitatea muncitorilor, cerându-le adesea să rămână permanent la fermă.

Muncitorii îndură condiții dure, confruntându-se cu amenințări cu violență sau raportând autorităților pentru că lucrează fără acte. Salariile sunt adesea reținute sau reduse din cauza unor deduceri inventate, obligând lucrătorii să rămână captivi într-un ciclu de datorii față de angajator.

Studiu de caz 3: Îngrijire la domiciliu

O familie dintr-un oraș mare angajează o îngrijitoare, având nevoie de asistență pentru membrii vârstnici ai familiei. Caută să angajeze pe cineva care vorbește ucraineana pentru a-i ajuta să comunice.

Familia contactează o agenție care se prezintă ca o firmă legitimă de recrutare a îngrijitorilor, specializată în colaborarea cu lucrători refugiați. Aceștia promovează un mediu de lucru plin de compasiune și o plată bună.





Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

Odată ajunsă la locul de muncă, lucrătoarea constată că are condiții de trai inadecvate, fiind adesea obligată să doarmă într-o zonă de depozitare a apartamentului. Familia solicită ca îngrijitoarea să fie disponibil 24/7, folosind manipularea emoțională – uneori susținând că rudele în vârstă „au nevoie de ea mai mult decât orice”.

Deși inițial i s-a promis un salariu, lucrătoarei i se acordă doar un mic procent din ceea ce s-a convenit, sub pretextul că trebuie luate în considerare costurile suplimentare pentru cazare și hrană. Îngrijitoarea nu are posibilitatea de a ieși din această situație din cauza dependenței emoționale și a amenințărilor familiei că va fi abandonată.

4.5 Reflecții

- Care sunt cele mai importante informații pe care le-ați dobândit în urma acestui modul și cum vă vor influența acestea munca?
- În ce măsură acest curs v-a aprofundat înțelegerea factorilor de risc ai exploatarei prin muncă în rândul refugiaților ucraineni?
- Ce provocări anticipați în aplicarea practicilor discutate și cum le puteți aborda?
- Cum se poate îmbunătăți colaborarea interinstituțională în identificarea victimelor traficului de persoane pentru exploatarea prin muncă?
- Ce instrumente sau strategii din cadrul instruirii considerați cele mai valoroase și cum le veți folosi în responsabilitățile dumneavoastră zilnice?



Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern
Fachbereich
Polizei



CSD
CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY



Asociația pentru
Cooperare și
dezvoltare
Durabilă





www.eradicating2project.eu



**Co-funded by
the European Union**

Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Nici Uniunea Europeană, nici Comisia Europeană nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.